

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

UDC80 (82)

ISSN 1857-7059

ГОДИШЕН ЗБОРНИК

2013

YEARBOOK

2013

ГОДИНА 4

VOLUME IV

GOCE DELCEV UNIVERSITY - STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ISSN 1857-7059

ГОДИШЕН ЗБОРНИК
2013
YEARBOOK
2013

ГОДИНА 4

VOLUME IV

GOCE DELCEV UNIVERSITY – STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

**ГОДИШЕН ЗБОРНИК
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
YEARBOOK
FACULTY OF PHILOLOGY**

За издавачот

проф. д-р Јованка Денкова

Издавачки совет

Проф. д-р Саша Митрев
Проф. д-р Блажо Боев
Проф. д-р Лилјана Колева Гудева
Доц. д-р Јованка Денкова
Доц. д-р Махмут Челик
Доц. д-р Ранко Младеноски
М-р Ристо Костуранов

Редакциски одбор

Проф. д-р Виолета Димова
Вонр. проф. Луси Караниколова
Доц. д-р Толе Белчев
Доц. д-р Билјана Ивановска
Доц. д-р Јованка Денкова
Доц. д-р Марија Леонтиќ
Доц. д-р Марија Кусевска
Доц. д-р Марија Кукубајска
Виш лектор м-р Снежана Кирова
М-р Весна Коцева

Главен уредник

Доц. д-р Билјана Ивановска

Одговорен уредник

Доц. д-р Нина Даскаловска

Јазично уредување

Даница Гавриловска-Атанасовска
(македонски јазик)
Доц. д-р Марија Кукубајска
(англиски јазик)

Техничко уредување

Славе Димитров, Благој Михов

Печати

Печатница „2-ри Август“ - Штип
Тираж - 300 примероци

Редакција и администрација
Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ 10А
п. фах 201, 2000 Штип
Р. Македонија

Editorial board

Prof. Sasa Mitrev, Ph.D.
Prof. Blazo Boev, Ph.D.
Prof. Liljana Koleva – Gudeva, Ph.D.
Ass. Prof. Jovanka Denkova, Ph.D.
Ass. Prof. Mahmut Chelik, Ph.D.
Ass. Prof. Ranko Mladenovski, Ph.D.
Risto Kosturanov, M.Sc.

Editorial staff

Prof. Violeta Dimova, Ph.D.
Asoc. Prof. Lusi Karanikolova Ph.D.
Ass. Prof. Tole Belcev, Ph.D.
Ass. Prof. Biljana Ivanovska, Ph.D.
Ass. Prof. Jovanka Denkova, Ph.D.
Ass. Prof. Marija Leontic, Ph.D.
Ass. Prof. Marija Kusevska, Ph.D.
Ass. Prof. Marija Kukubajska Ph.D.
Lecturer Snezana Kirova, M.A.
Vesna Koceva, M.A.

Managing editor

Ass. Prof. Biljana Ivanovska, Ph.D.

Editor in chief

Ass. Prof. Nina Daskalovska, Ph.D.

Language editor

Danica Gavrilovska–Atanasovska
(Macedonian)
Ass. Prof. Marija Kukubajska, Ph.D.
(English)

Technical editor

Slave Dimitrov, Blagoj Mihov

Printing

„Vtori Avgust“ - Stip
Printing No 300

Address of editorial office

Goce Delcev University–Stip
Faculty of Philology
Krste Misirkov 10A
PO box 201, 2000 Stip
R. of Macedonia

СОДРЖИНА CONTENT

д-р Билјана Ивановска д-р Јаготка Стрезовска СИНТАКСИЧКАТА СТРУКТУРА НА ГЛАГОЛИТЕ СО ПРИЗНАКОТ „ЕМОЦИОНАЛНОСТ“ ВО ГЕРМАНСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК Бiljana Ivanovska, Ph.D. Jagotka Strezovska, Ph.D. THE SYNTACTIC STRUCTURE OF THE VERBS WITH THE FEATURE “EMOTIONALITY” IN THE CONTEMPORARY GERMAN AND MACEDONIAN LANGUAGE	7
д-р Билјана Ивановска д-р Нина Даскаловска ПРЕГЛЕД И КЛАСИФИКАЦИЈА НА ГЛАГОЛИТЕ ШТО ИСКАЖУВААТ ПСИХИЧКА СОСТОЈБА ВО ГЕРМАНСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК Бiljana Ivanovska, Ph.D. Nina Daskalovska, Ph.D. OVERVIEW AND CLASSIFICATION OF VERBS EXPRESSING PSYCHOLOGICAL STATE IN CONTEMPORARY GERMAN AND MACEDONIAN LANGUAGE	15
д-р Дејан Методијески Костадин Голаков КУРСЕВИТЕ ЗА СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ КАКО ФАКТОР ЗА ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА ТУРИСТИЧКАТА СЕЗОНА Dejan Metodijeski, Ph.D. Kostadin Golakov FOREIGN LANGUAGE COURSES AS A FACTOR FOR PROLONGATION OF THE TOURIST SEASON	23
м-р Ева Ѓорѓиевска КОНЦЕПТОТ НА НАРАТИВЕН ИДЕНТИТЕТ КАЈ ПОЛ РИКЕР И НЕГОВАТА ПРИМЕНЛИВОСТ НА ДЕЛОТО НА МАРСЕЛ ПРУСТ Eva Gjorgjievсka, M.A. THE CONCEPT OF NARRATIVE IDENTITY IN PAUL RICOEUR AND ITS APPLICABILITY ON MARCEL PROUST’S WORK	29
доц. д-р Фадил Хоџа СУЛТАНИ ПОЕТИ ОД 16 ВЕК И НИВНАТА ПОЕЗИЈА Fadil Hodza, PhD SULTANS POETS IN THE XVI CENTURY AND THEIR POETRY	39
Ивана Митева ПРИЧИНИ ЗА КОРИСТЕЊЕ ТЕХНОЛОГИЈА ВО НАСТАВАТА ПО АНГЛИСКИ ЈАЗИК Ivana Miteva REASONS FOR USING TECHNOLOGY IN THE ENGLISH LANGUAGE CLASSROOM	49

- м-р Јане Јованов**
ЛИНГВИСТИЧКИОТ РЕЛАТИВИЗАМ ПРЕКУ ПРЕГЛЕДОТ НА
ЕУФЕМИЗМИ И ПРИНЦИПИТЕ НА НОВОГОВОРОТ ВО „1984“
Jane Jovanov, M.A.
LINGUISTIC RELATIVISM THROUGH A REVIEW OF
EUPHEMISMS AND THE PRINCIPLES OF NEWSPEAK IN “1984” 55
- проф. д-р Блаже Китанов**
РАСКАЗИТЕ И ПАТОПИСИТЕ НА АЦО ШОПОВ
Ph.D Blaze Kitanov
STORIES AND TRAVELOGUE NOTES OF ACO SHOPOV 63
- д-р Ранко Младеноски**
ОДНОСОТ НА МАКЕДОНИСТИТЕ ОД 19 ВЕК
КОН АНТИЧКА МАКЕДОНИЈА
Ranko Mladenoski, Ph.D.
THE POSITION OF 19TH CENTURY
MACEDONIAN REFORMERS ON ANCIENT MACEDONIA 73
- д-р Марија Леонтиќ**
СЕМАНТИКАТА НА ТУРСКИОТ СУФИКС
-џи/-чи /-CI/ (-c1, -c1, -cu, -cū, -ç1, -ç1, -çu, -çü)
ВО ТУРСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
Marija Leontic, Ph. D.
THE SEMANTICS OF THE TURKISH SUFFIX
-џи/-чи /-CI /(-c1,-c1,-cu,-cū,-ç1,-ç1,-çu,-çü)
IN THE TURKISH AND IN THE MACEDONIAN LANGUAGE 83
- д-р Луסי Караниколова-Чочоровска**
ЗА ТРАДИЦИЈАТА И МЕНТАЛИТЕТОТ ВО РОМАНОТ
„ЗОНА ЗАМФИРОВА“ ОД СТЕВАН СРЕМАЦ
Lusi Karanikolova-Chochorovska, Phd
ON THE TRADITION AND MENTALITY IN THE NOVEL
„ZONA ZAMFIROVA“ BY STEVAN SREMAC 93
- доц. д-р Махмут Челик**
ЖИВОТНОТО ДЕЛО НА ШУКРИ РАМО (1918-1988)
Mahmut Celik, PhD
THE LIFEWORK OF THE WRITER SHUKRI RAMO 103
- м-р Марија Крстева**
ГЛОБАЛИЗАЦИЈАТА ДЕНЕС – ДАЛИ „ЛОКАЛНОТО“ Е НОВОТО „ГЛОБАЛНО“?
Marija Krteva, MA
IS THE “LOCAL” THE NEW “GLOBAL”? 109
- д-р Марија Кусевска**
СТЕКНУВАЊЕ ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА
Marija Kusevska, PhD
DEVELOPING PRAGMATIC COMPETENCE 113

м-р Марија Тодорова м-р Весна Коцева АНКЕТАТА КАКО МЕТОД ЗА НАУЧНО ИСТРАЖУВАЊЕ Marija Todorova, M.A. Vesna Koceva, M.A. SURVEY AS A SCIENTIFIC RESEARCH METHOD	121
Моника Ценова УПОТРЕБАТА НА КОНЦЕПТУАЛНАТА МЕТАФОРА КАКО ПРОМОТОР НА ВЕСТИ ВО НАСЛОВИТЕ НА МАКЕДОНСКИТЕ И АМЕРИКАНСКИТЕ ВЕСНИЦИ Monika Cenova THE USE OF CONCEPTUAL METAPHOR AS A NEWS STORY PROMOTER IN MACEDONIAN AND AMERICAN NEWSPAPER HEADLINES	131
м-р Надица Маркоска ЛЕКСИКАТА ВО ФУДБАЛОТ ВО ИТАЛИЈАНСКИОТ ЈАЗИК Nadica Markoska, M.A. FOOTBALL LEXICON OF ITALIAN LANGUAGE	139
м-р Наталија Поп Зариева ФИКЦИЈА ИЛИ РЕАЛНОСТ: ПОПУЛАРНАТА КУЛТУРА НА 21 ВЕК И ПОСТМОДЕРНАТА ЛИТЕРАТУРА Natalija Pop Zarieva, M.A. FICTION OR REALITY: POPULAR CULTURE OF 21 st CENTURY AND POSTMODERN LITERATURE	149
д-р Нина Даскаловска д-р Билјана Ивановска РАЗВИВАЊЕ НА ВЕШТИНИТЕ НА ЧИТАЊЕ Nina Daskalovska, Ph.D. Biljana Ivanovska, Ph.D. DEVELOPING READING SKILLS	155
доц. д-р Марија Емилија Кукубајска Фросина Јованова ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНА СПОРЕДБА: АМЕРИКАНСКАТА БИТ КУЛТУРА СОЦИЈАЛНО АКТИВИРАНА ОД ПОСТМОДЕРНИЗМОТ Marija Emilija Kukubajska, PhD Frosina Jovanova INTERDISCIPLINARY COMPARISON: THE AMERICAN BEAT CULTURE SOCIAALLY ACTIVATED BY POST-MODERNISM	161
проф. д-р Виолета Димова Габриела Николовска ЕТИЧКИТЕ ВРЕДНОСТИ ВО БАЈКИТЕ ОД БРАЌАТА ГРИМ Violeta Dimova, Ph.D. Gabriela Nikolovska ETHICAL VALUES IN THE GRIMM BROTHERS' FAIRY TALES	173

- проф. д-р Димова Виолета**
Гордана Николовска
ВТОР СТРАНСКИ ЈАЗИК ВО СОВРЕМЕНОТО ОБРАЗОВАНИЕ – АСПЕКТИ И
УСЛОВИ ЗА НЕГОВО ИЗУЧУВАЊЕ
Ph.D. Dimova Violeta
Gordana Nikolovska
SECOND FOREIGN LANGUAGE IN CONTEMPORARY EDUCATION:
ASPECTS AND CONDITIONS FOR ITS ACQUISITION 179
- м-р Драгана Кузмановска**
м-р Биљана Петковска
Весна Ничева
УСПЕШЕН ТРАНСФЕР НА ПОГОВОРКИТЕ И
ПОСЛОВИЦИТЕ ОД ЕДЕН ВО ДРУГ ЈАЗИК
M.A. Dragana Kuzmanovska
M.A. Biljana Petkovska
Vesna Nicheva
SUCCESSFUL TRANSFER OF PROVERBS AND SAYINGS
FROM ONE LANGUAGE INTO ANOTHER 183
- м-р Јована Караникиќ**
ИМИЊАТА ОД СТРАНСКО ПОТЕКЛО КАКО КУЛТУРНИ РЕФЕРЕНЦИ ПРИ
ПРЕВОД НА КНИЖЕВНИ ТЕКСТОВИ
Jovana Karanikik, MA
THE NAMES OF FOREIGN ORIGIN AS CULTURAL REFERENCES IN THE
TRANSLATION OF LITERARY TEXTS 191
- м-р Снежана Кирова**
КАКОВ НАСТАВНИК ВСУШНОСТ САКАМЕ
Snezana Kirova
WHAT KIND OF A TEACHER DO WE ACTUALLY WANT 201
- м-р Татјана Уланска**
м-р Весна Коцева
ПРОФИЛОТ НА ИДНИОТ ПРЕВЕДУВАЧ И ТОЛКУВАЧ ВО ПРЕСРЕТ
НА ВЛЕЗОТ НА МАКЕДОНИЈА ВО ЕУ
Tatjana Ulanska, M.A.
Vesna Koceva, M.A.
THE PROFILE OF THE FUTURE TRANSLATOR AND INTERPRETER
IN THE ACCESSION PROCESS OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA
IN THE EUROPEAN UNION 207

Стручен труд
Professional paper

ВТОР СТРАНСКИ ЈАЗИК ВО СОВРЕМЕНОТО ОБРАЗОВАНИЕ – АСПЕКТИ И УСЛОВИ ЗА НЕГОВО ИЗУЧУВАЊЕ

проф. д-р Виолета Димова¹
Гордана Николовска¹

Апстракт

Во овој текст се обработува прашањето за учењето втор странски јазик и за аспектите и условите кои произлегуваат од потребата за негово изучување. Денес во училиштата се користат различни методи за изучување на втор странски јазик. Дали се успешни тие методи или не се, зависи пред сè од компетенциите на наставникот, како и од учениците и од нивната ефикасност. За да биде успешен еден час треба да биде добро испланиран. Исто така, особено важен елемент при изучувањето втор странски јазик е мотивацијата. Секој професор треба да знае како да ги мотивира учениците за да бидат заинтересирани и посебно мотивирани, со оглед на оптовареноста на училишните содржини за учење втор странски јазик. За да постигне успех и да има ефективни резултати, неопходно е претходно да го истражиме нивото на знаење на учениците, во врска со вториот странски јазик.

Клучни зборови: *втор странски јазик, методи, предавање, мотивација, знаење.*

SECOND FOREIGN LANGUAGE IN CONTEMPORARY EDUCATION: ASPECTS AND CONDITIONS FOR ITS ACQUISITION

Ph.D. Violeta Dimova²
Gordana Nikolovska²

Abstract

This paper deals with the issue of learning a second language and the aspects and conditions arising from the need of its acquisition. Today, schools use different methods for second language acquisition. Whether these methods are successful or not depends mainly on the teacher's competence, as well as the students and their performance. A lesson should be well planned in order for

¹) Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип

²) Faculty of Philology, Goce Delcev University, Stip

it to be successful. Also, a particularly important element of second language acquisition is motivation. Every teacher needs to know how to encourage the students to be interested and individually motivated, regarding the workload of the school syllabus for second language acquisition. It is necessary to determine the level of prior knowledge of students regarding the target language in order to achieve success and have positive results.

Key words: *second language, methods, teaching, motivation, knowledge.*

Вовед

Денес кога се дискутира за училиштата и воопшто за образованието се јавуваат многу прашања и дилеми, особено во врска со изнаоѓање нови, современи патишта и методи за што поуспешна реализација на наставните содржини. Брзиот технолошко-технички развој, примената на компјутерската технологија во наставата, отвораат нови можности и начини за примена на некои нови или поинакви техники на учење, кои имаат силно влијание и врз учењето втор странски јазик. Учењето втор странски јазик е еден подолготраен процес, којшто е условен од повеќе аспекти. Пред сè, тоа е мотивацијата за учење втор јазик, но директно влијание врз успешноста и постигнувањето на поставените цели е добро организираниот наставен час, со однапред определени методи, принципи, форми на работа и задачи, што треба да се реализираат на наставниот час заедно со учениците.

1.1 Наставникот - креатор на наставата и учењето на 21 век

Наставникот, како креатор на наставата на 21 век, има сериозна и тешка задача. Зошто велите дека во овој век таа задача е тешка, кога, како што знаеме, одговорноста на наставникот отсекогаш била на завидно ниво, уште од појавата на првите училишта? Еден од одговорите на ова прашање е дека денешниот наставник, покрај тесно-стручните компетенции треба да располага и со знаења за најновите методи и техники на изучување на странските јазици, како и со вештини за примена на компјутерската технологија.

Наставниците би требало да знаат што е карактеристично за децата на одредена возраст, што сакаат да научат или кој странски јазик сакаат да го научат, имајќи ги предвид следниве работи:

1. Како учат децата и кои се нивните цели и можности?
2. Како учат децата според нивната возраст, во група?
3. Индивидуалниот стил на учење и личноста на секој ученик во училиницата;
4. Предзнаењата на учениците;
5. Која цел сакаат да ја постигнат наставниците?
6. Предзнаењето на странскиот јазик.

1.2 Стратегии кои ќе го задржат вниманието на учениците

Треба да се привлече вниманието на учениците, користејќи различни видови активности или „освојувачи на внимание“, со цел да се стимулираат за темата која треба да се обработува. Важно е да се испланираат прифатливи и интересни содржини; да се објасни важноста и целта на секоја содржина; да се подвлече важноста на постигнувањето на однапред определените цели, за да можат да ги препознаат и да бидат горди на својот напредок. Наставникот треба да испланира со кои средства ќе се привлече вниманието на учениците: дали тоа ќе биде со игра или пак со видео анимација, музика на јазикот кој треба да се изучува и други различни начини кои зависат и од креативноста на наставникот, но и од креативноста на учениците, кои треба да бидат во центарот на вниманието, како субјекти на наставниот процес.

За да се постигнат целите, што треба да ги реализира наставникот при оспособувањето на учениците за самостојно учење, важно е и во која форма на работа ќе се изведува учењето на јазикот. Дали тоа ќе биде фронтална форма на работа, во пар, индивидуално или пак во група. Повеќето од учениците се чувствуваат попријатно кога работат во групи отколку индивидуално. Членовите на групите можат да ротираат со цел учениците да ги вежбаат интерперсоналните вештини. Пред да се испланира новата тема, треба да се посвети време за да се дознае кои се претходните искуства и предзнаења на учениците.

Училиштето во 21 век ќе треба да ја приспособи воспитно-образовната програма за да ги задоволи потребите на учениците, на нивниот развој и на нивните интереси, што во голема мера ќе одреди што треба тие да научат на определена возраст, а тоа да биде приспособено и на актуелните потреби на општеството и на средината во којашто живеат. Оној кој сака да учи втор странски јазик, треба да има одредени познавања за земјата во која се зборува тој јазик, за обичаите и за нејзината културна историја.

Исто така, треба да има минимум предзнаење за јазикот којшто ќе го изучува. Наставниците би требало да имаат предвид и тоа дека секој ученик е единствена индивидуа, производ на една културна средина, темперамент и менталитет, и дека секој ученик е посебна личност. Ова се фактори кои се менуваат со растењето и неговиот развој.

Покрај тоа, никако не смееме да го забораваме педагошко-психолошкиот елемент на воспитно-образовниот процес, кој, всушност, е темел на секое образование, кое сака и треба да биде хумано. Тоа значи дека секој наставник пред сè треба да води сметка за емоционалниот, физичкиот и когнитивниот развој на своите ученици, кои во оваа фаза од животот треба да имаат и услови во кои ќе се развиваат и како социјални личности, оспособени за комуникација дома, но и надвор од нивното опкружување. Овие аспекти, директно или индиректно влијаат врз определувањето на методите, техниките, средствата и, секако, изборот на соодветни начини

за мотивација на децата за да се определат за учење втор странски јазик. Со зголеменото разбирање за когнитивниот, емоционалниот и физичкиот развој, и што е уште поважно со применувањето на тие сознанија во практиката, значително ќе се подобри квалитетот на воспитно-образовната работа во училиштата.

Вредностите кои наставниците и родителите можат најдобро да им ги пренесат на децата се: да ги почитуваат другите, да соработуваат со другите, да се однесуваат фер и чесно и да веруваат во себе. Почитувањето пак на културните разлики, како и отвореноста на училиштето за соработка со родителите, секогаш било основа за квалитетен воспитно-образовен процес.

Заклучок

Денеска преовладува сфаќањето дека наставникот има само улога на посредник, а учениците се најважни актери во стекнувањето и формирањето на личното образование. Но она што е доминанта во современата настава е сфаќањето на врската: наставник – ученик. Наставникот, кој е задолжен за добро и ефективно организирање на наставниот час треба да знае и да умеа да воспостави функционална интеракција со ученикот, кој како субјект на наставниот процес ќе придонесува еднакво со наставникот за максимално реализирање на целите и на задачите при изучувањето на вториот странски јазик.

Библиографија:

1. Д-р Кит Прентон, Јанкуловска Снежана (2009), *Настава и учење на 21 век*, АД Печатница Напредок, Тетово.
2. Kate Burke Walsh, Сузана Киранциска, Татјана Лазаревски Ѓорѓиева, (2009) *Создавање средина за учење за 21 век*, Скопје.
3. Димова, Виолета: (2007) *Литературното дело и рецепцијентот*, Скопје, Македонска реч.
4. Meyer, H. (1987), *Unterrichtsmethoden II, Praxisband*, Cornelsen-Verlag, Frankfurt.
5. Weidemann, B. (1995) *Erfolgreiche Kurse und Seminare*, Beltz-Verlag, Weinheim.
6. Weichman Jürgen, (2010) *Zwölf Unterrichtsmethoden*, Beltz Verlag, Weinheim Basel.
7. Kiper, H./ Meyer, H. / Topsch, (2002) *Einführung in die Schulpädagogik*. Berlin S. (109-121).
8. D-r Radosav Nickovic, (1975) *Racionalizacija nastave I ucenja*, Radnicki Univerzitet Radivoj Cipranov, Novi Sad.